

سیاستهای اشتغال زنان در جمهوری اسلامی ایران

جلسه شماره ۲۸۸ | مورخ ۲۰/۰۵/۱۳۷۱

مصوبه شماره ۱۹۶۲/دش | مورخ ۲۶/۰۵/۱۳۷۱

مقدمه :

انقلاب اسلامی ایران بالهام از حرکت پیامبرعظیم الشان اسلام و پیروی از رهنمودهای رهبر فقید انقلاب امام خمینی (قدس سره) برقراری قسط و عدالت اجتماعی و استقرار احکام متعالی اسلام را سرلوحه امور خود قرارداد و طی سالهای پس از پیروزی همواره تلاش مسوولان نظام براین بوده تابالایجاد شرایط و زمینه های مطلوب ، اصلاحات لازم درباره مناسبات فردی و اجتماعی به عمل آید

از این رهگذر زنان جامعه که درنظام گذشته متحمل بیشترین صدمات شده و به بهانه آزادی از بسیاری حقوق اسلامی و انسانی خود محروم شده بودند این امکان رایافتند که فارغ از دیدگاههای متحجرانه پوسیده و مبتذل غربزده ازسرچشمه اسلام ناب محمدی (ص) سیراب شود و در جایگاه و منزلت واقعی خود قرارگیرد و همچون صدراسلام به مثابه نیمی موثر از پیکره اجتماع به وظایف و تکالیف الهی خود قیام کند و لذا زن مسلمان ایرانی امروز ازیکسوبالایمان کامل به وظیفه اش به عنوان محوراصلی در خانواده و به لحاظ نقش عظیمی که در تربیت و پرورش انسان های متعالی بعهده دارد شایسته زیباترین ستایشها است و از دیگر سو به برکت تسهیلات و امکانات و شرایط مناسب اجتماعی زن ایران در صحنه های مختلف فرهنگی ، اجتماعی و اقتصادی به فعالیت اشتغال دارد و باایثار و تحمل مشکلات در رشد فرهنگی جامعه ، افزایش تولیدات اقتصادی و ارائه خدمات بهداشتی و... نقشی موثر و ارزشمند ایفا می کند و چنانچه اتخاذ سیاستهای فرهنگی مناسب و حمایت های لازم قانونی از این مشارکت ایثارگرانه وی صورت پذیرد قادر خواهد بود با ایفای کامل نقش مادری و انجام وظیفه صیانت از خانواده سلامت معنوی و آینده روشن جامعه را تضمین کند و در کنار آن در رفع نیازهای خود و جامعه اش بیش از پیش موثر واقع شود.

ضمن تاکید مجدد بر نقش زن در خانواده به عنوان شغل اصلی و ضرورت اشتغال مفید و موثر وی در این نهاد مقدس سیاستهای اشتغال زنان در جمهوری اسلامی ایران بدین شرح می باشد :

ماده ۱- باتوجه به قداست مقام مادری و تربیت نسل آینده و مدیریت خانه و باعنائیت به اهمیت نقش زنان در فرایند رشد فرهنگی و توسعه اقتصادی باید ارزش معنوی و مادی نقض زنان در خانواده و کارآنان در خانه در نظر گرفته شود.

ماده ۲- اشتغال بانوان در مشاغل فرهنگی و اجتماعی و اقتصادی و اداری از جمله شرایط و لوازم تحقق عدالت اجتماعی و تعالی جامعه است و باید به آن وقع لازم گذاشته شود.

ماده ۳- همکاری و تعاون اعضای خانواده بایکدیگر برای اداره مطلوب امور خانه و به منظور ایفای هر چه بهتر مسوولیت های اجتماعی ضروری است

ماده ۴- شرایط و محیط کار اجتماعی بانوان باید به گونه ای مهیا شود که زمینه رشد معنوی ، علمی و حرفه ای آنان فراهم شود و به دیانت ، شخصیت ، منزلت و سلامتی فکری و روحی و جسمی آنان لطمه ای وارد نیاید.

ماده ۵- باتوجه به نقش زنان در پیشرفت اجتماعی و توسعه اقتصادی بعنوان نیمی از جمعیت ، باید تسهیلات لازم برای اشتغال آنان از سوی دستگاههای اجرایی فراهم آید و برنامه ریزیهای مناسب حسب اولویت صورت گیرد و به علاوه قوانین و امکانات فوق العاده ای نیز برای اشتغال زنان تاسرحد رفع نیاز در ردیف های الف و ب مشاغل در نظر گرفته شود و در خصوص ردیف ج ، زنان نیز مانند مردان قادر باشند بدون تبعیض شغل مطلوب خود را بدست آورند.

الف : مشاغلی که پرداختن بدان از سوی زنان مطلوب شارع است مانند مامایی و رشته هایی از پزشکی و تدریس

ب: مشاغلی که با ویژگیهای بانوان از لحاظ روحی و جسمی متناسب است ، مانند علوم آزمایشگاهی ، مهندسی الکترونیک ، داروسازی ، مددکاری ، مترجمی

ج: مشاغلی که هیچگونه مزیت و برتری در آن برای شاغلان زن و مرد وجود ندارد و با انتخاب آن به صورت می گیرد و ملاک آن تخصص و تجربه است نه جنسیت (کارگری ساده در سایر رشته های فنی و خدماتی)

د : مشاغلی که پایه دلیل منع شرعی یا شرایط خشن کار و یا به دلیل ارزشهای اعتقادی (فرهنگی و اجتماعی) برای بانوان نامناسب است اند قضا و آتش نشانی

ماده ۶- تشویق بانوان تحصیل کرده و متخصص با تجربه به احراز سمتهای مدیریتی و مشاغل ستادی ، به منظور امکان استفاده از کارایی آنها در سطوح عالی اجرایی

ماده ۷- باتوجه به اینکه نیروهای متخصص و تحصیل کرده در هر جامعه ای ارزشمندترین سرمایه های آن بشمار می آید و برای آموزش و تربیت علمی آنان سرمایه گذاری هنگفت صورت گرفته است باید :

اولاً: انتخاب صحیح و تحصیل در رشته های متناسب با اشتغال بانوان هر چه کاملتر امکان پذیر شود.

ثانیاً : تسهیلات لازم برای استفاده از تواناییهای زنان کارشناس ، متخصص و تحصیل کرده فراهم آید به گونه ای که اهتمام آنان به ایفای نقش خود در خانواده و شرایط زندگی ، منجر به کناره گیری از فعالیت اجتماعی نشود.

ماده ۸- دستگاههای تبلیغاتی و رسانه های گروهی باید بر اساس سیاستهای مصوب در زمینه اشتغال زنان ، به گونه ای تبلیغ کنند که به هیچوجه هموار کننده پیشرفت هجوم شرق و غرب به ارزشهای اعتقادی و اسلامی مانع و درعین حال زمینه ساز جذب زنان در فعالیت های فرهنگی ، اجتماعی ، خدماتی و تولیدی و اصلاح بینش جامعه نسبت به اشتغال آنان و ضرورت حضور زنان در مرحله رشد و دوران سازندگی کشور باشد

ماده ۹- در تعیین ارزش کاردر شرایط مساوی ، دست کم حق الزحمه ومزایای مساوی منظور شود

ماده ۱۰- با توجه به اهمیتی که نظام جمهوری اسلامی ایران به استحکام بنیان خانواده ونقش تربیتی وسازنده زنان درخانه قایل است ، مقررات وتسهیلات لازم ، به مناسب "شغل مادرانه " درنظر گرفته شود ، از قبیل استفاده از مرخصی باحقوق تقلیل ساعت کار، مزایای بازنشستگی باسنوات کمترخدمت ، امنیت شغلی ، برخورداری از تامین اجتماعی درمواقع بیکاری ، بیماری ،پیری یاناتوانی از کار

ماده ۱۱- امکانات آموزش های فنی و حرفه ای و فرصت های شغلی مناسب ، بااولویت برای قشر محروم بانوان نان آور خانواده خود ، فراهم آید

ماده ۱۲- فرصت های شغلی مناسب برای مادران خانه دار درمحیط خانه ودرکنار فرزندان، بدون محدودیت وقت وبامنظور کردن مزد درقبال کار وتسهیلات تعاونی ، ایجاد شود

ماده ۱۳- سازمان اموراداری واستخدامی کشور ونیز وزارت کار واموراجتماعی موظفند با همکاری شورای فرهنگی واجتماعی زنان نسبت به تهیه آیین نامه ها وبخشنامه های اجرایی این سیاستها اقدام کنندودرت تهیه وابلاغ آیین نامه وبخشنامه های آینده خود و اصلاح مصوبات وابلاغیه های قبلی مفاد این سیاستها رامورد توجه قراردهند ونتیجه رابه اطلاع شورای عالی انقلاب فرهنگی برسانند.